

Punkt 12.

Sorteringsanlæg for plast og metal i Nordjylland - Den 3. vej

2014-186495

Miljø- og Energiudvalget indstiller, at byrådet godkender,
at Aalborg Kommune kan indgå en aftale med I/S Reno-Nord om opgaveoverførsel til denne, så plast indsamlet bl.a. fra husholdninger i Aalborg Kommune kan afleveres til behandling ved I/S Reno-Nord som angivet i sagsbeskrivelsen, og
at Aalborg Kommune kan indgå en aftale med I/S Reno-Nord om opgaveoverførsel til denne, så metal indsamlet bl.a. fra husholdninger i Aalborg Kommune kan afleveres til behandling ved I/S Reno-Nord som angivet i sagsbeskrivelsen.

Beslutning:

Anbefales.

Thomas Krarup kan ikke anbefale indstillingen.

Mai-Britt Iversen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

I/S Reno-Nord (herefter Reno-Nord) har den 12. maj 2015 anmodet Aalborg Kommune, de øvrige interessentkommuner samt en række andre nordjyske kommuner om, at kommunerne forpligter sig til at levere kildesorteret affald i form af plast og metal til anlægget. Baggrunden for dette er, at hvis kommuner, svarende til det, der dækker minimum 75% af indbyggerne i Reno-Nords opland, tilslutter sig dette, vil Reno-Nord påbegynde etablering af et sorteringsanlæg for plast og metal. Aalborg Kommunes indbyggere udgør godt 60% af det samlede indbyggertal.

Reno-Nord kommer til at eje sorteringsanlægget og vil ligeledes stå for såvel etablering, finansiering og drift af sorteringsanlægget.

Sorteringsanlægget er ligeledes indarbejdet i Aalborg Kommunes ansøgning til Smart City.

Baggrund for projektet

Miljøstyrelsen har i 2015 bevilget ca. 300.000 kr. til en forundersøgelse af sortering af plast- og metalaffald fra nordjyske kommuner – ”Den 3. vej”.

Formålet var at undersøge muligheder for etablering af lokal fleksibel sorteringskapacitet til husstandsindsamlet plast- og metalaffald fra en række nordjyske kommuner. Der er ikke behov for et sorteringsanlæg for flere typer af genanvendeligt affald, da kommunerne fastholder kildesortering og særskilt afsætning af papir, pap og glasaffald. Ønsket er derfor et anlæg, der kan foretage en delvis sortering af plast- og metalaffald til kvaliteter, der kan afsættes til oparbejdning – og hvor den ikke genanvendelige fraktion kan frasorteres til lokal energiudnyttelse. Sorteringsanlægget skal kunne udbygges efterhånden, som der opstår behov og/eller muligheder.

Projektledelsen er varetaget af Aalborg Kommune og Reno-Nord. Desuden deltager Jammerbugt, Rebild, Mariagerfjord, Brønderslev og Hjørring Kommuner i selve projektet. Og derudover deltager AVV (Affaldsselskabet Vendsyssel Vest), Affald Frederikshavn (tidligere AVØ), Frederikshavn Kommune, Thisted Kommune og Vestforbrænding (som ejes af 19 kommuner i Københavnsområdet) som observatører i projektet. Projektet dækker således det meste af Nordjylland. Der er tilknyttet konsulenter fra et rådgivende firma sat fra et universitet til projektet. Projektet har Miljøstyrelsens interesse, og en repræsentant fra Miljøstyrelsens Ressourceteam har deltaget i møder undervejs.

Undersøgelsen er tæt på sin afslutning, og der ligger vedhæftede udkast til rapport. Rapporten beskriver et sorteringsanlæg, der kan modtage en blandet fraktion af metal og plast, og ved hjælp af hovedsageligt automatiske sorteringsprocesser udsortere en ren fraktion af magnetisk metal, ikke magnetisk metal (primært aluminium), og positiv udsortering af de mest værdifulde plastfraktioner. Anlægget vil desuden producere en sorteringsrest, som indtil videre skal energiudnyttes. Der vil være en løbende vurdering af mulighederne for at sortere yderligere på sorteringsresten med henblik på at genanvende mere.

Undersøgelsen har bl.a. taget udgangspunkt i erfaringer og data fra Aalborg Forsyning, Renovations forsøgsprojektet Fremtidsguld, hvor knap 700 husstande har frasorteret plast, metal, småt elektronik og sparepærer siden september 2013.

Økonomi

I projektet anslås det, at et sorteringsanlæg vil kunne etableres for en investering på ca. 25 mio.kr., ekskl. moms. Prisen er baseret på indhentede priser på sorteringsmaskiner og tilhørende anlæg på 12-13 mio. kr. og en bygning på ca. 10 mio. kr. Det er forudsat, at anlægget placeres i tilknytning til Reno-Nords forbrændingsanlæg på Troensevej, 9220 Aalborg Øst, hvorved der kan drages nytte af eksisterende faciliteter til indvejning og registrering af affald, velfærdsfaciliteter, ledelse, administration m.v.

Behandlingspriserne for disse affaldsfraktioner er stærkt afhængige af, hvor store affaldsmængder der tilføres. Der er derfor gennemført estimeringer af behandlingsprisen ved forskellige scenarier, som er defineret med udgangspunkt i udsorteringsforsøg, som blandt andre Mariagerfjord, Aalborg og Hjørring Kommuner har gennemført. Forsøgene har vist, at der er relativ stor variation i de mængder affald, som frasorteres til genanvendelse.

I alle scenarier regnes der med, at sorteringsudstyret er fuldt afskrevet over 8 år. I scenariet med maksimal tilførsel af mængder forventes behandlingsprisen at ligge i størrelsesordenen 65 kr./ton, mens der ved minimal tilførsel vil være en behandlingspris på omkring 700 kr./ton. Til sammenligning er Reno-Nords forbrændingspris 632 kr./ton i 2015. Deles behandlingsprisen op i henholdsvis plast og metal svarer det til, at prisen, for at få behandlet plastaffald er i størrelsesordenen 1.000 kr./ton, mens metalaffaldet giver et overskud i størrelsesordenen 1.400 kr./ton. Alle beregninger er baseret på nuværende priser og forudsætninger.

Sorteringsanlægget vil være en hvile-i sig-selv aktivitet, og der skal udarbejdes et særligt delregnskab under interessentskabets regnskab for driften af denne aktivitet. Reno-Nords betaling for de udførte opgaver fastsættes på grundlag af hvile i sig selvprincippet.

Relaterede udviklingsprojekter

Der har været stor interesse for projektet, hvilket har medført mulighed for at søge tilskud til forskellige parallelle projekter.

Reno-Nord arbejder sammen med en lokal plastvirksomhed fra Mariager på en projektansøgning til Miljøstyrelsens teknologiudviklingspulje (MUDP). Projektet omfatter test på det indsamlede affald forud for anskaffelse af sorteringsudstyr, test på anlægget for at sikre bedst mulig sortering og sikre plastfraktioner, som kan udnyttes til lokal oparbejdning. Der kan søges om 2-3 mio. kr. med ansøgningsfrist 4. juni 2015 og start i efteråret 2015. Der forventes ligeledes mulighed til september for at søge om tilskud i samme størrelsesorden til investeringer.

Region Nordjylland kan ligeledes yde tilskud, og der har været drøftet mulighed for tilskud på op til 1-2 mio. kr. til forretningsplan og investeringer i sorteringsudstyr, etablering af sociale arbejdspladser samt eventuel fælles informationsindsats i kommunerne for at få borgerne til at sortere så effektivt som muligt. Tilskudsbeløbene kan være op til 1-2 mio.kr.

Endelig er Aalborg Kommune på vej med en ansøgning til EU i regi af Smart City med indsamling af plastaffald fra både husholdninger og virksomheder i Aalborg Øst. Der søges om tilskud til informations- og indsamlingsaktiviteter samt til ca. anskaffelse af ekstraudstyr og ansættelse af yderligere personale på Reno-Nords sorteringsanlæg til håndtering af det indsamlede plastaffald fra virksomheder. Projektet gennemføres ligeledes i samarbejde med den lokale plastvirksomhed.

Alle projekter forudsætter, at der er etableret et sorteringsanlæg i Aalborg medio 2016, og projekternes formål er i alle tilfælde: Effektiv ressourceudnyttelse, grøn vækst og lokale arbejdspladser.

Affaldsgrundlaget

De nordjyske kommuner arbejder p.t. på at få vedtaget nye affaldsplaner, der skal understøtte regeringens ressourcestrategi. Alle kommuner planlægger i den forbindelse at iværksætte kildesortering af affald inden for de kommende år efter nedenstående plan.

Kommune	Fraktion	Indføres år
Brønderslev	Plast / Småt metal	2017
Jammerbugt	Plast / Småt metal	2016
Mariagerfjord	Plast / Småt metal	2015
Rebild	Plast / Småt metal	2017
Aalborg	Plast/Småt metal - Eventuelt som 2 fraktioner	2016
Hjørring	Plast / Småt metal	2017

Hvis der ikke findes lokal behandlingskapacitet for det kildesorterede affald, er alternativet med stor sandsynlighed, at plastaffaldet bliver eksporteret ud af regionen, eventuelt til udlandet. Dermed vil ikke bare de genanvendelige materialer, men også den forbrændingsegnede restfraktion i affaldet forsvinde fra regionen.

Der er erfaringsmæssigt ikke udfordringer med afsætning af metal.

Beskæftigelsesmæssige konsekvenser

Der er i undersøgelsesprojektet regnet med, at der skal ansættes 8 medarbejdere på sorteringsanlægget. Hvis anlægget skal udføre sorteringsaktiviteter for Aalborgs Smart City projekt, vil der være behov for yderligere 6 medarbejdere. Plastfraktioner, der kan genanvendes lokalt hos plastfabrikken i Mariagerfjord Kommune, vil desuden understøtte beskæftigelsen i dette område. Direktøren for virksomheden har oplyst, at en mertilførsel på 1.000 tons/år vil generere 5-6 arbejdspladser på fabrikken.

Forhold i Aalborg Kommune

Sorteringsprojektet er bl.a. udsprunget af Aalborg Kommunes ønske om at skabe en lokal sorteringsmulighed for nogle af de affaldstyper, som der ifølge kommunens netop vedtagne affaldshåndteringsplan skal sættes øget fokus på. I Aalborg uden affald er det besluttet, at der skal indsamles bl.a. plast og metal ved husholdningerne fra foråret 2016. Der er lagt op til, at plast og metal indsamles hver for sig. På det anlæg, der planlægges etableret på Reno-Nord, er det imidlertid muligt at aflevere de to affaldstyper sammenblandet, hvorefter de sorteres og genanvendes. Denne mulighed vil derfor blive revurderet i Aalborg Kommune.

Som udgangspunkt er der ingen problemer med at afsætte metal, som har en positiv værdi. Derimod er plast en større udfordring. Der findes enkelte anlæg i Danmark, som håndterer mindre mængder plast, og i bl.a. Tyskland findes store avancerede anlæg, som kan håndtere plast. Afsætningen vil under alle omstændigheder skulle i udbud, hvis der ikke laves en aftale om opgaveoverførsel med Reno-Nord.

Forsøget Fremtidsguld har vist, at ca. 40 % af den plast, der indsamles i forsøget, ikke p.t. kan genanvendes og derfor brændes. Der er derfor en såvel miljømæssig som økonomisk interesse i at bl.a. mindske transporten og i at kunne levere den brændbare restmængde på Reno-Nord.

Prisen på afsætning af det indsamlede plast og metal varierer efter udbud og efterspørgsel på verdensmarkedet, men en afsætning af materialer til Reno-Nord forventes ikke at påvirke de økonomiske forudsætninger, som er indarbejdet i Aalborg uden affald, og dermed heller ikke påvirke de beskrevne gebyrer.

Det videre forløb

Det er en forudsætning for etableringen af sorteringsanlægget, at en række kommuner forpligtiger sig til at levere affald til anlægget i en årrække, og som minimum indtil anlægget er afskrevet efter 8 år. Der er samtidig behov for en hurtig afklaring, idet Mariagerfjord Kommune allerede i år vil påbegynde kildesortering, mens Aalborg Kommune forventer at være i gang i første halvdel af 2016.

Formalia

I henhold til regler i den kommunale styrelseslovgivning samt bl.a. punkt 3.12 i Reno-Nords vedtægter, kan Reno-Nord kun udføre de omhandlede opgaver for Aalborg Kommune, hvis der bliver indgået præcise aftaler om overførsel af opgaverne til Reno-Nord.

I disse aftaler skal opgaverne således være konkret, klart og entydigt beskrevet med tydelig angivelse af Reno-Nords kompetence, opgave- og ansvarsmæssigt. Overførselsaftalerne skal desuden godkendes af statsforvaltningen, jfr. § 60 i den kommunale styrelseslov.

Samlet vurdering

Miljø- og Energiforvaltningen vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt at lave en opgaveoverførsel, så Reno-Nord kan sortere plast indsamlet fra husholdninger på det anlæg, som de påtænker at etablere, da der p.t. er udfordringer med at afsætte en blandet plastfraktion. Den samlede plastmængde vil med stor sandsynlighed efter udbud blive eksporteret. Ved at etablere et sorteringsanlæg lokalt kan det bl.a. sikres, at den restmængde, som efter sortering ikke kan genanvendes, vil blive energiudnyttet på eget forbrændingsanlæg, at dele af plasten efterfølgende kan oparbejdes lokalt, at arbejdspladser kan bevares lokalt, og at der kan sikres et godt arbejdsmiljø i forbindelse med sorteringen

Det vurderes ligeledes, at det vil være hensigtsmæssigt, at opgaveoverføre sorteringen af det metal, der indsamles ved husholdningerne til Reno-Nord. Dette område skal undersøges og analyseres nærmere, inden der evt. indgås en aftale, da denne affaldstype i dag umiddelbart kan afsættes. Aftalen indgås, hvis det vurderes at være en miljømæssig og økonomisk fordel.

Bilag:

Bilag 1 - Etablering af sorteringsanlæg på I/S Reno-Nord

Bilag 2 - Rapport vedrørende sortering af plast- og metalfald fra nordjyske kommuner - den 3. vej

Bilag 3 - Notat vedrørende Ressourcestrategien - Undersøgelse af grundlaget for etablering af sorteringsanlæg for plast og metal i Nordjylland